

XXVII.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Retten til Kirkerne's Benyttelse i Folketirken.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 18de December 1871.)

Vor Lovgivning har hidtil manglet nærmere Bestemmelser om Brugen af Kirkebygningerne, og der har derfor i Landets forskellige Egne udviklet sig indbyrdes afvigende Sædvaner, og er i det Hele kommet en Ufifkerhed i dette Forhold, som man maa ønske hævet. Desuden har det vorende kirkelige Liv i Forbindelse med Indførelsen af Trossfriheden og Retten til at løse Sognebaand fremkaldt nye Spørgsmaal, som trænge til en Løsning. Forholdet har derfor ogsaa været Gjenstand for flere Døveielser paa Rigsdagen, uden at det dog endnu er blevet ordnet ved Lov.

Bed Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Løsning synes det at være forudsat, at Sognebaandsløserne skulde ikke blot høre Prædiken, men ogsaa lade de kirkelige Handlinger udføre i den Kirke, hvorved den valgte Præst var ansat, da det ellers vilde være urimeligt at paabyde dem i Lovens § 6 at erlægge Offer og Accidentser til Kirkebetjentene i denne Præsts Sogn. Det Ubillige heri følte allerede under Forhandlingen om Loven paa Rigsdagen, og traadte snart stærkt frem i selve Livet, da Sognebaandsløserne ikke kunde gjøre retmæssigt Krav gjældende paa Plads i den fremmede Kirke eller paa dens Kirkegaard, og den Præst, til hvem de havde sluttet sig, heller ikke havde Ret til at komme i deres egen Sognekirke eller paa dens Kirkegaard. Efter gjentagne Forhandlinger paa Rigsdagen udstedtes den lgl. Anordning af 2. Oktober 1862 for at ordne dette Forhold; men da som Følge heraf den nævnte Bestemmelse i Loven af 4de April 1855 § 6 maatte forandres, forelagdes et dertil sigtende Lovforslag i Landstinget den 8de Oktober f. U.

Dette Lovforslag er dog ingeninde blevet til Lov, idet Rigsdagen vel gjentagne Gange vedtog, at den hele Anordning med nogle mindre Ændringer skulde optages deri, men Forslaget dels ikke blev behandlet til Ende i flere Samlinger og dels, da det skete, paa Grund af den paagjældende Ministers Eygdom, ikke fik kongelig Stadfæstelse. Saaledes staar dette Forhold endnu uløst, og hidtil har det været sat til Side for andre mere paatrængende saavel almindelige politiske som særlig kirkelige Lovgivningsarbejder.

Omtrent samtidig har der været ført Forhandlinger i Kirkestyrelsen om den Ret, Sognepræsterne havde til at tage Bestemmelse om Brugen af de Kirker, hvorved de vare ansatte, og der kan i denne Henseende henvises til den kongelige Resolution af 28de Januar 1859 samt Ministeriets Skrivelser af 30te April 1856, 26de April 1862 og 14de Februar 1868. Vel nærmest den sidste Skrivelse gav Anledning til, at ogsaa denne Side af Sagen droges frem paa Rigsdagen den 18de Mai f. U. og fremkaldte det Løfte af den daværende Minister, at han vilde underkaste det hele Spørgsmaal en ny Drøftelse sammen med flere beslegtede Forhold. En saadan fremkaldtes ogsaa ved hans Skrivelse af 29de September f. U. til Kirkekommisjonen, og her affattedes nogle Punkter, som formentlig kunde lægges til Grund for Ministeriets nærmere Ordning af Sagen (jfr. dens Betænkning S. 98—104).

Forslagsstillerne have troet at burde samle begge Sider af Sagen, for at Loven nogenlunde kunde udtømme det hele Forhold, og have i det Væsentlige fulgt de foreliggende Forarbej-